

Klima-, Energi- og Bygningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kemin@kemin.dk
www.kemin.dk

Klima-, Energi- og Bygningsudvalget har i brev af 19. april 2012 stillet mig følgende spørgsmål 155 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Ministeren

16. maj 2012

J.nr.2012-2570

Spørgsmål 155:

Vil ministeren redegøre for, hvordan andre EU-lande pt. forholder sig til indvinding af skifergas? Herunder ønskes en nærmere redegørelse for, med hvilke begrundelser Frankrig og senest Bulgarien har indført moratorier for skifergas.

Svar:

EU – lande

Der er i andre europæiske lande også stor interesse for at undersøge mulighederne for produktion af naturgas fra skiferlag.

Den polske regering er positiv overfor skifergasaktiviteter, og ønsker ikke yderligere regulering fra EU. Denne indstilling skal ses i lyset af, at Polen kunne blive mindre afhængig af andre lande i energiforsyningen. Polen har indtil nu meddelt 109 efterforskningstilladelser til skifergas, som dækker et areal på 92.000 km², hvor der i 2010-2012 blev udført 22 borer efter skifergas, to var horisontale borer, og i ni blev der udført frakturering. Det forventes, at der i 2012 skal udføres fire horisontale og 11 vertikale borer, hvor det endnu ikke er besluttet, om der skal fraktureres. Det geologiske institut i Polen offentliggjorde den 21. marts 2012 estimer for de indvindbare skifergas- og skiferolieressourcer, som er opgjort for Podlasie-Lublin bassinet, som er det bassin, som har det største skifergas potentiale i Polen. Skifergasressourcerne vurderes til at være 346-768 milliarder Nm³, svarende til 35-65 års gasforbrug, mens den for skiferolie er 249-310 millioner m³, svarende til 10-12 års forbrug.

I Storbritannien har fraktureringsteknikken i Blackpool-området højest sandsynligt medført mindre jordrystelser, som er blevet undersøgt, men der er endnu ikke taget politisk stilling til, om aktiviteterne kan genoptages. Skælvene er i størrelsesordenen 1,5-2,0 på Richterskalaen, og er ikke mærkbare på jordoverfladen. Ultimo april 2012 har britiske myndigheder sendt en rapport i høring, som lægger op til, at der igen kan udføres skifergasboringer i Storbritannien. Efterforskningen af skifergas er på et tidligt stadie i Storbritannien, og der er ikke udført produktionstest, hvorved et pålideligt reserveestimat endnu ikke kan opgøres.

I Tyskland er skifergasrelaterede aktiviteter midlertidig stoppet, indtil vurderinger af de miljømæssige påvirkninger foreligger. Den tyske regering er ved at overveje dens position, og ønsker blandt andet at afvente erfaringer fra andre lande, inden der tages endelig

stilling til sagen. Den tyske miljøminister, Norbert Röttgen (CDU), har udtalt, at ministeriet arbejder på en lov, som skal regulere indvinding af skifergas. Loven er i høring på ministerielt niveau, hvorefter den skal i offentlig høring, og til afstemning i parlamentet medio 2012. Formålet med loven er en strammere regulering af skifergasindvinding på grund af miljømæssige årsager, og at forbyde fraktureringsteknikken til at indvinde skifergas, især i områder, hvor der indvindes drikkevand. Samtidig er Miljøministeriet ved at undersøge de miljømæssige påvirkninger ved fraktureringsteknikken. Resultaterne forventes offentliggjort medio 2012.

I Nordrhein-Westfalen er der nu udført et midlertidigt stop for frakturering i skifergasboringer, indtil der foreligger nye vurderinger af påvirkningerne medio 2012. Et ekspertudvalg offentliggjorde den 25. april 2012 et studie, der ser på risici i forbindelse med fraktureringsteknikken og kom med en række anbefalinger, som adresserer de forskellige bekymringer, som kan være forbundet med teknikken. Studiet er det første af tre studier, hvor eksperter ser på de miljømæssige påvirkninger forbundet med fraktureringsteknikken. De sidste to forventes offentliggjort medio 2012, hvorefter myndighederne skal tage stilling til anbefalingerne, og herefter beslutte vejen frem for skifergas aktiviteter i Nordrhein-Westfalen.

Bulgarien indførte i starten af 2012 en lov, som forbyder at anvende fraktureringsteknikken efter stort pres fra offentligheden. I loven fastsættes det, at tryk, som anvendes til at indvinde olie eller gas med, ikke må overstige 20 atmosfærer. Dette kan påvirke al indvinding af olie og gas, hvor dybden overstiger 200 meter. Herudover er der i loven fastsat en bøde for anvendelse af fraktureringsteknikken på ~ 380 millioner DKK. Den bulgarske regering tilbagekaldte en efterforskningsstilladelse meddelt til Chevron, samtidig med at ovennævnte lov blev vedtaget.

Frankrig indførte medio 2011 en lov, der ligesom i Bulgarien forbyder anvendelsen af fraktureringsteknikken, indtil det kan påvises, at fraktureringsteknikken ikke har miljømæssige konsekvenser. Loven blev indført efter politisk ønske og pres fra offentligheden. Der er nu planer om, at der nedsættes en kommission, som skal indsamle data for at identificere ressourcepotentialer og undersøge, om forekomsterne af skifergas kan udbygges på en miljø- og sikkerhedsmæssig forsvarlig måde. Det forventes, at test af hydraulisk frakturering kan ske i starten af 2013 i Paris-bassinet, hvor skiferolie er interessant. Resultatet af testen vil indgå i kommissionsarbejdet.

EU

I EU-regi har Kommissionen ultimo 2011 nedsat en arbejdsgruppe omkring skifergas, for at få belyst forhold omkring miljømæssige risici ved skifergas aktiviteter, og om den gældende EU lovgivning kan håndtere skifergas. Herudover har Kommissionen igangsat flere studier for at få belyst de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser forbundet med skifergasaktiviteter. Studierne forventes afsluttet i løbet af 2012, hvoraf et studie, som omhandler grundvandspåvirkninger og arealudnyttelse ved skifergas-aktiviteter forventes afsluttet i starten af 2013.

IEA

IEA forventer, at gas kommer til at spille en større rolle i fremtiden, især skifergas, men at det er nødvendigt at fastsætte et regelsæt til at håndtere de miljømæssige udfordringer, som kan være forbundet med indvinding af skifergas ressourcer. IEA of-

fentliggør den 29. maj 2012 en special rapport 'Golden rules for unconventional gas prospects', som hovedsageligt handler om skifergas prospekter verden over, og hvilke regler og forholdsregler som skal tages inden indvinding påbegyndes.

Udenfor EU

USA, Indien, Mexico og Kina er positive overfor efterforskning og indvinding af skifergas og ønsker, at denne ressource udnyttes for at sikre den voksende efterspørgsel efter energi i deres lande. Kina forventer at producere 6,5 milliarder m³ skifergas i 2015 (i 2011 var gasforbruget i Kina 129 milliarder m³), men er opmærksom på vandforbruget til aktiviteterne, som lægger et yderligere pres på vandressourcerne i nogle regioner i Kina.

USA forventer at kunne eksportere gas fra 2014 pga. den voksende skifergasproduktion i landet. I 2011 opererede mere end 1800 rigs på skifergas prospekter i USA, og der blev udført 30.000 borer, hvoraf 17.000 var horisontale. I USA er skifergas industrien voksende, og det forventes, at antallet af arbejdspladser vokser fra 600.000 til 1.600.000 i de kommende år. Præsident Obama har i april 2012 nedsat en arbejdsgruppe, hvis formål er at sikre samarbejde og vidensdeling mellem myndigheder, samt fremme kommunikationen mellem myndigheder og interessenter i forbindelse med skifergas aktiviteter. Herudover har præsident Obama-administrationen i maj 2012 offentliggjort et lovforslag, hvor kemikalier, som anvendes i fraktureringsvæsken, skal offentliggøres, og at borer skal godkendes af myndighederne, inden de udføres. Forslaget gælder kun offentlige jorder, og kemikalierne skal først offentliggøres efter borerne er udført.

Australien forventer ikke at skifergas på nuværende tidspunkt vil blive udnyttet på det australske kontinent, da der produceres store mængder gas fra coal bed methan (gas produceret fra kullag).

Energistyrelsen følger løbende med i den internationale udvikling på området.

Med venlig hilsen

Martin Lidegaard